

Co-funded by
the European Union

Název projektu: Naše EU - Cesta "domů" do Evropy

Výzva: ERASMUS-JMO-2023-OFET-LEARNING-EU

Číslo projektu: 101127073

Metodický list

Předmět:	Dějepis
Ročník:	Kvarta
Téma:	Historie evropské integrace
Zdroje:	ZDROJ: <i>Proces evropské integrace a poválečné dějiny západní Evropy</i>, 1997. Praha: CTC. ISBN neuvedeno. kol. autorů. https://is.muni.cz/do/econ/sm/eu_a_pravo/media/01-historie_integrace/Historie_a_soucasnost_evropske_integrace.pdf file:///D:/Users/Pe%C5%A1at/Downloads/ls17-tomsik-historie-eu%20(1).pdf https://learning-corner.learning.europa.eu/eu-timeline_cs#/dashboard FIALA, Petr a PITROVÁ, Markéta, 2002. <i>Rozšiřování ES/EU</i>. 2. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-3033-X. Wikipedie. Rozšiřování Evropské unie. Online. Licence: Creative Commons. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Roz%C5%A1i%C5%99ov%C3%A1n%C3%AD_Evropsk%C3%A9_unie. [cit. 2023-12-29]. https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/dokument-o-cem-je-lisabonska-smlouva.A080613_185720_zahranicni_zra MACEK, LUKÁŠ. Dokument: O čem je Lisabonská smlouva. Online. Dostupné z: https://doi.org/iDnes.cz/zpravodajstvi. [cit. 2023-12-30].

2. vyučovací hodina:

Založení ES/EU, klíčové události evropské integrace v letech 1957 – 1993

OBSAH HODINY:

1. Rozdělení žáků do dvojic
2. Každá dvojice dostane jednak texty k nastudování, ale budou také pracovat s učebnicí a internetovými zdroji
3. Po vlastním „výzkumu“ budou žáci vyplňovat pracovní listy, plnit úkoly
4. V závěru hodiny skupiny odprezentují výsledky práce

**Co-funded by
the European Union**

Název projektu: Naše EU - Cesta "domů" do Evropy

Výzva: ERASMUS-JMO-2023-OFET-LEARNING-EU

Číslo projektu: 101127073

Témata ke studiu:

1. Založení EHS – Evropské unie, osobnosti, cíle, členské státy
2. Práce s časovou osou, klíčové události
3. Rozšiřování EU – západní země
4. Východní rozšíření EU

Zdroje ke studiu:

- vytištěné texty – dostanou žáci od vyučujícího
- učebnice Moderní dějiny 9 – SPN 2006
- internetové články

Studijní text – 2. vyuč. hodina **KLÍČOVÉ UDÁLOSTI ES/EU 1957 - 1993** (Podnět, samostatná práce - výzkum)

- Motivy pro integraci po roce 1945:
  - prevence nové války
  - východiska pro mezinárodní spolupráci
  - řešení ekonomických problémů
  - schopnost zabránit hrozbě agrese ze strany Sovětského svazu
- Co představuje současná Evropská unie?
  - nemá vládu, nemá armádu, policejní síly nebo oficiální sídlo (Brusel? Štrasburk?)
  - disponuje ale evropskými pasy, evropskými řidičskými průkazy, evropskou měnovou jednotkou, má vlastní vlajku, evropskou síť cest, vlastní evropskou hymnu
  - prosazuje evropskou politiku, má evropský rozpočet
  - má vypracovanou ústavu (Pařížskou a Římskou smlouvu)
  - představuje politický systém – vykonává tři funkce:
    - a. funkci politickou – schvaluje nejrůznější rozhodnutí (Rada ministrů EU)
    - b. funkci výkonnou (Evropská komise)

Co-funded by
the European Union

Název projektu: Naše EU - Cesta "domů" do Evropy

Výzva: ERASMUS-JMO-2023-OFET-LEARNING-EU

Číslo projektu: 101127073

- c. funkci kontrolní (Evropský parlament, Soudní dvůr)

ZDROJ: *Proces evropské integrace a poválečné dějiny západní Evropy*, 1997.

Praha: CTC. ISBN neuvedeno. kol. autorů.

• Vznik Evropského společenství (ES)/Evropské unie (EU)

Odkazy na internetové zdroje:

- **Významná data v historii evropské integrace:** https://europa.eu/abc/12lessons/key_dates_cs.htm
- **Vývoj evropské integrace:**
  - [file:///D:/Users/Pe%C5%A1at/Downloads/ls17-tomsik-historie-eu%20\(1\).pdf](file:///D:/Users/Pe%C5%A1at/Downloads/ls17-tomsik-historie-eu%20(1).pdf)
- **Historie a současnost evropské integrace – perspektiva práva:** https://is.muni.cz/do/econ/sm/eu_a_pravo/media/01-historie_integrace/Historie_a_soucasnost_evropske_integrace.pdf

• **Proces spolupráce a integrace dal vzniknout celé řadě organizací. Nejznámější skupinu tvoří tři evropská společenství:**

1. **Evropské sdružení uhlí a oceli (ESUO, ECSC)** založené v roce 1951 na základě Pařížské smlouvy
2. **Evropské hospodářské společenství (EHS, EEC)** založené podle smlouvy podepsané v Římě v roce 1957
3. **Společenství pro atomovou energii v Evropě (EURATOM, ESAE)** od roku 1958

Od sjednocení výkonných orgánů těchto společenství v roce 1967 se obecně hovoří o EVROPSKÉM SPOLEČENSTVÍ.

• Rozšiřování ES/EU:

Původně bylo vytvořeno členskými státy FRA, SRN, ITÁ, Benelux („Šestka“). Od té doby se několikrát rozšířilo:

1973 – VB, IRS, DÁN („Devítka“)

Co-funded by
the European Union

Název projektu: Naše EU - Cesta "domů" do Evropy

Výzva: ERASMUS-JMO-2023-OFET-LEARNING-EU

Číslo projektu: 101127073

1981 – ŘEC + 1986 – ŠPA + PORT („Dvanáctka“)

1990 – býv. NDR v rámci sjednoceného Německa

1995 – RAK, FIN, ŠVÉ („Patnáctka“)

Východní rozšíření EU:

2004 - ČR, EST, Kypr, LIT, LOT, MAĎ, Malta, POL, SLO a Slovinsko

2007 – BUL, RUM

2013 – CHOR

Následující země mají status kandidáta:

TUR, SEV. MAKED, Černá Hora, SRB, ALB, Bosna a Her., UKR, GRU, MOLD

Mapa EU z roku 2013 po přijetí Chorvatska

ZDROJE: FIALA, Petr a PITROVÁ, Markéta, 2002. *Rozšiřování ES/EU*. 2. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-3033-X.

Wikipedie. Rozšiřování Evropské unie. Online. Licence: Creative Commons. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Roz%C5%A1i%C5%99ov%C3%A1n%C3%AD_Evropsk%C3%A9_unie. [cit. 2023-12-29].

- **Časová osa** významných událostí EU: https://learning-corner.learning.europa.eu/eu-timeline_cs#/dashboard

= události týkající se evropské integrace od roku 1900 až do současnosti (2023)!

- **Klíčové dokumenty** k evropské integraci:

Pařížská smlouva – o založení ESUO z roku 1951

- Podepsáno šesti státy (Francií, Spolkovou republikou Německo, Itálií, Belgií, Nizozemím a Lucemburskem) a vstoupila v platnost 23. července 1952. Její platnost vypršela po 50 letech, tedy 23. července 2002 a celá agenda ESUO byla následně na základě Smlouvy z Nice převedena na Evropské společenství.

**Co-funded by
the European Union**

Název projektu: Naše EU - Cesta "domů" do Evropy

Výzva: ERASMUS-JMO-2023-OFET-LEARNING-EU

Číslo projektu: 101127073

- Smlouva navazuje na sbližování Francie a Německa po druhé světové válce. Vychází z myšlenky francouzského ekonoma Jeana Monneta na zabránění vzniku nového válečného konfliktu v Evropě získáním kolektivní kontroly nad produkcí uhlí a oceli, strategických surovin pro vedení války.
- Těchto šest zakládajících států, signatářů pařížské smlouvy, rozšířilo hospodářskou spolupráci o další oblasti podepsáním dvou římských smluv roku 1957. Tři politicko-hospodářské aliance vzniklé podepsáním smluv roku 1951 a 1957 a (později) zvané Evropská společenství se staly základem Evropské unie.

Římské smlouvy - vznik 1957, na jejich základě založeno EHS a EURATOM

-Obě vstoupily v platnost 1. ledna 1958. Římské smlouvy byly jedním ze základů pozdější evropské integrace. Signatářské státy v roce 1957 byly: Francie, Spolková republika Německo, Itálie, Belgie, Lucembursko a Nizozemsko.

- Přejmenování smluv: V roce 1993 se Smlouva o Evropském hospodářském společenství přejmenovala na Smlouvu o založení Evropského společenství. V roce 2009 pak došlo k přejmenování na Smlouvu o fungování Evropské unie.

Smlouva o Evropské unii – Maastrichtská smlouva

Poprvé se začalo říkat: Evropská unie. Tři Evropská společenství – Euratom, Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO) a Evropské hospodářské společenství (EHS) se sjednotila a nově zavedla třeba také Evropskou centrální banku, Účetní dvůr a občanství Unie.

Smlouva o EU byla podepsána podepsána 7. února 1992 a vstoupila v platnost 1. ledna 1993 na dobu neurčitou. Smlouva zavedla tři pilíře EU – hospodářství, zahraniční a bezpečnostní politiku, spravedlnost a vnitřní bezpečnost. Dole najdete obrázek tří pilířů, aby to bylo jednodušší.

Co-funded by
the European Union

Název projektu: Naše EU - Cesta "domů" do Evropy

Výzva: ERASMUS-JMO-2023-OFET-LEARNING-EU

Číslo projektu: 101127073

Lisabonská smlouva -

- jejím cílem bylo především reformovat instituce Evropské unie a její fungování. Byla podepsána 13. prosince 2007 v Lisabonu, Českou republikou byla ratifikována 3. listopadu 2009 a vstoupila v platnost 1. prosince 2009.
- text je historickým mezníkem, který zásadně ovlivní fungování Evropské unie v nadcházejících letech a možná i desetiletích. A tím i budoucnost nás všech.

Zjednodušeně řečeno: lisabonská smlouva "usazuje" dnešní Evropskou unii, trochu rozšiřuje její kompetence, ale hlavně upravuje její pravidla hry tak, aby se všestranně posílila její akceschopnost. Nepochybně také otevírá prostor pro větší viditelnost a politickou čitelnost evropských institucí pro občany Unie i okolní svět.

Zdroj: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/dokument-o-cem-je-lisabonska-smlouva.A080613_185720_zahranicni_zra MACEK, LUKÁŠ. Dokument: O čem je Lisabonská smlouva. Online. Dostupné z: <https://doi.org/iDnes.cz/zpravodajstvi>. [cit. 2023-12-30].

ZDROJ: Euroskop. Dokumenty EU. Online. Dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/dokumenty-eu/>. [cit. 2023-12-29]